

Paranın Yolculuğu Bulmaca Kitabı

herkes
için
ekonomi

İçindekiler

Paralarımız	2
Bil Bakalım Ben Kimim/Neyim?	4
Gizli Kelimeleri Bulalım	6
Tanımları Eşleştirelim	7
Kutu Bulmaca	8
Paranın Özellikleri	10
Paraları Bulalım	11
Haydi Alışverişe Gidelim!	12
Mal mı Hizmet mi?	16
Cevap Anahtarı	17

Paralarımız

Günlük hayatta 6 farklı değerde madeni para ve 6 farklı değerde kâğıt para (banknot) kullanıyoruz.

1 TL

50 kuruş

25 kuruş

10 kuruş

5 kuruş

1 kuruş

Bil Bakalım Ben Kimim/Neyim?

1. Ben bir halk ozanım ve fotoğraflım 200 TL'lik banknotun arkasında bulunur.
2. Ben Türkiye Cumhuriyetinin kurucusuyum ve portrem tüm kâğıt ve madeni paraların üzerinde vardır.
3. Ben tüm kâğıt paraların üzerinde birkaç farklı şekilde bulunurum ve paraların taklit edilmesini engellerim.
4. Benim fotoğraflım 100 TL'lik banknotun arkasında bulunur, bestelerim vardır.
5. Ben kâğıt paraların basıldığı yerim.
6. Ben bilim tarihi profesörüym ve fotoğraflım 5 TL'lik banknotun arkasında yer alır.
7. Ben kâğıt paraların hepsinin ön tarafında bulunurum, paraların taklit edilmesini engellerim. Paralara farklı açılardan baktığında beni renkli ve parlak görürsün.
8. Ben tüm kâğıt paralarda fotoğrafı bulunan tek kadını ve roman yazarım.
9. Ben bina tasarımlarım ve fotoğraflım 20 TL'lik banknotun arkasında bulunur.
10. Ben madeni paraların basıldığı yerim.
11. Ben matematikle uğraşırım ve fotoğraflım 10 TL'lik banknotun arkasında yer alır.
12. Ben kâğıt paraların hepsinin ön tarafında bulunurum, paraların taklit edilmesini engellerim. Parayı ışığa tuttuğunda Atatürk'ün portresini gösteririm.

Gizli Kelimeleri Bulalım

D	M	Ö	B	A	N	K	N	O	T	D	E	D	V	H	I	L	P	L	G
E	F	G	J	L	İ	F	A	E	C	L	Ş	P	Ü	Ç	T	A	K	A	S
R	B	V	N	K	A	İ	S	A	F	G	T	C	M	B	H	J	K	L	Ş
Y	R	A	T	H	B	Y	B	İ	R	İ	K	İ	M	E	D	F	H	M	E
K	S	D	N	T	B	A	A	Y	M	Y	U	L	K	N	U	G	Ü	R	K
U	E	K	O	K	O	T	İ	R	S	P	E	V	R	B	U	V	C	N	O
P	S	A	F	H	A	J	K	Ş	A	A	H	A	R	C	A	M	A	D	N
Ü	S	T	A	S	A	R	R	U	F	R	R	C	V	T	Y	B	N	S	O
R	Z	C	V	S	B	E	N	E	M	A	Ö	T	Ü	K	E	T	İ	M	M
K	U	M	B	A	R	A	P	O	I	A	T	F	S	C	V	N	Ö	E	İ
E	A	S	E	N	F	L	A	S	Y	O	N	A	T	B	E	Y	D	R	B
B	B	A	R	A	N	D	G	L	G	M	A	L	İ	Y	E	T	O	Y	M
N	S	V	T	İ	C	A	R	E	T	S	R	H	T	K	I	L	Ş	M	Ö

Banknot

Ekonomi

Takas

Harcama

Kumbara

Birikim

Kupür

Tasarruf

Fiyat

Ticaret

Banka

TCMB

Tüketim

Maliyet

Para

Enflasyon

Tanımları Eşleştirelim

Bir mal veya hizmet satın alırken kullanılan ödeme aracı.	
Farklı ürünlerin değiş tokuşu.	
İhtiyaç ve isteklerimizi karşılama özelliğine sahip, elle tutulabilen, taşınabilen veya taşınamayan nesneler.	
İhtiyaçlarımızın giderilmesine yönelik olarak üretilen veya düzenlenen, ancak elle tutulamayan ve saklanması mümkün olmayan faaliyetler.	
Tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma.	
Bir mal veya hizmeti satın almak için gerekli para miktarı.	
Farklı değerdeki kâğıt paraların her birine verilen isim.	
Madeni veya kâğıt paraların biriktirildiği kutu.	
Gelir elde etmek amacıyla ürünlerin alınıp satılması.	
İnsanların çeşitli malları üretmek ve bunları tüketmek üzere, sınırlı üretim kaynaklarını hangi biçimde kullandıklarını inceleyen bilim dalı.	
Bir mal veya hizmeti satın almak için para harcamak.	
Yaşamımızı sürdürebilmek için sahip olmamız gereken şeyler.	
Bir malı veya hizmeti üretirken karşılaşılan ücretler.	
Fiyatlar genel seviyesindeki sürekli artış.	

Maliyet

İhtiyaç

Fiyat

Hizmet

Kupür

Mal

Ticaret

Takas

Kumbara

Para

Harcama

Ekonomi

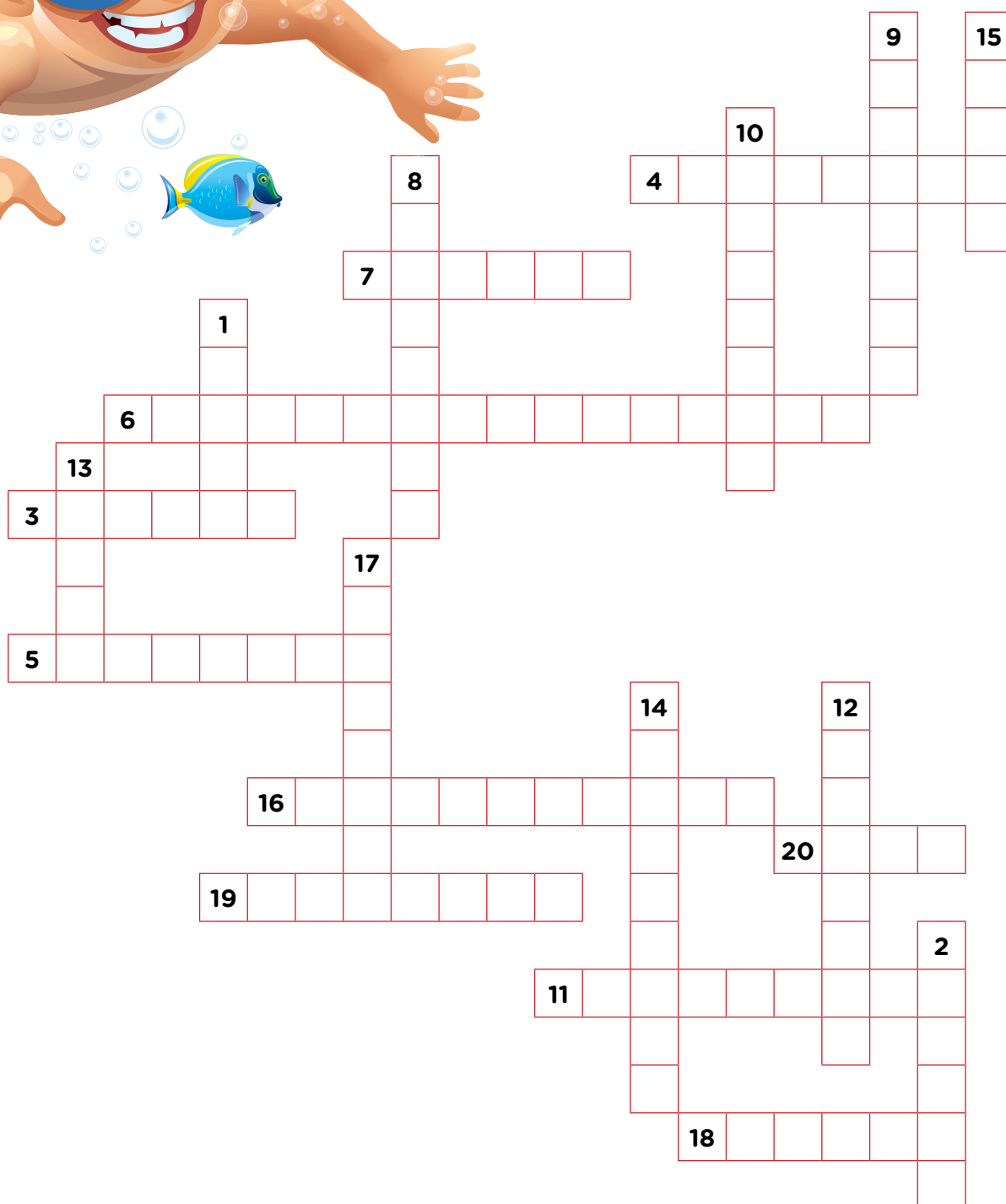
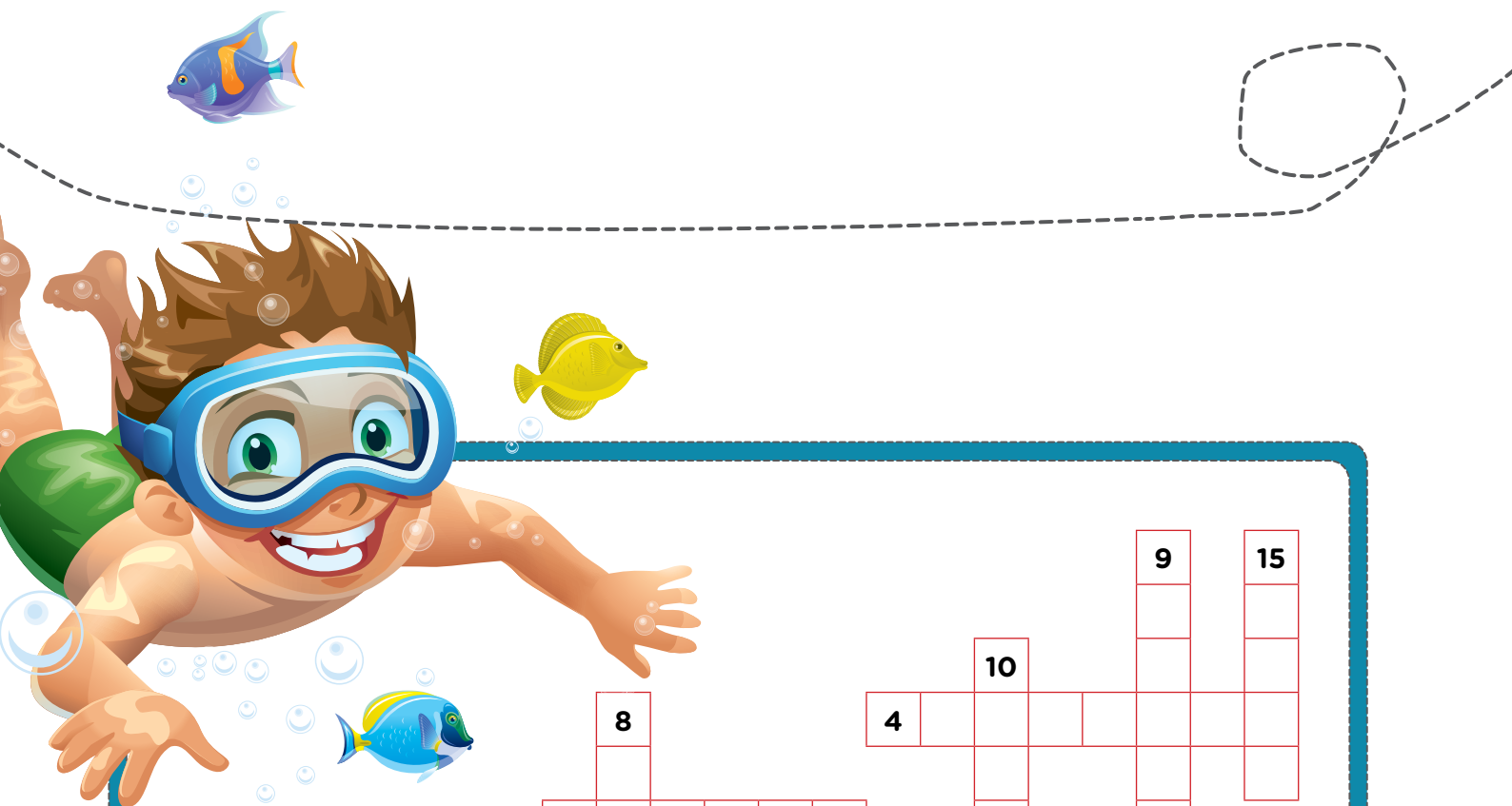
Tasarruf

Enflasyon

Kutu Bulmaca

1. Maddi ihtiyaçlarımızı karşılarken kullandığımız araç (Yukarıdan aşağı)
2. Bir mal veya hizmeti satın almak için gerekli para miktarı (Yukarıdan aşağı)
3. Farklı rnlerin değiş tokuşu (Soldan sağa)
4. Gelir elde etmek amacıyla ürünlerin alınıp satılması (Soldan sağa)
5. Kâğıt para (Soldan sağa)
6. Kâğıt paraların basıldığı yer (Soldan sağa)
7. Farklı değerdeki kâğıt paraların her birine verilen isim (Soldan sağa)
8. Üretim ve tüketim yapmak için sınırlı üretim kaynaklarının hangi biçimde kullandıklarını inceleyen bilim dalı (Yukarıdan aşağı)
9. Bir şeyi para ile satın alma (Yukarıdan aşağı)
10. Yaşamı sürdürebilmek için sahip olunması gerekenler (Yukarıdan aşağı)
11. Parayı ya da tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma, idareli harcama (Soldan sağa)
12. Madeni veya kâğıt paraların içine atılarak biriktirildiği nesne (Yukarıdan aşağı)
13. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kısaltması (Yukarıdan aşağı)
14. Madeni paraların basıldığı yer (Yukarıdan aşağı)
15. Dolaşımda bulunan banknot kupürü sayısı (Yukarıdan aşağı)
16. Yasal para birimimiz (Soldan sağa)
17. Tüm banknotların n yüzünde portresi bulunan kişi (Yukarıdan aşağı)
18. Madeni parayı icat eden devlet (Soldan sağa)
19. Üretilen şeylerin kullanılıp harcanması (Soldan sağa)
20. İhtiyaçları karşılamak özelliğine sahip olan nesne (Soldan sağa)

Paranın Özellikleri

Aşağıda bulunan tabloyu, nesnelerin özelliklerine göre doldurun. Nesneler, özelliklere sahipse ✓ işareti, sahip değilse X işareti koyun. Emin olmadığınız özellikler için ? işareti koyabilirsiniz.

Nesne	Herkes tarafından kabul edilme	Taşınabilme	Bölünebilme	Biriktirilebilme	Dayanıklı olma	Yeterince az bulunma
Para	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Boya kalemi	X	✓	✓	✓	✓	X
Tuz						
Çikolata						
Kitap						
Masa						
Boncuk						
Altın						
Tavuk						
Odun						

Paraları Bulalım

Aşağıda tutarları yazılı paraları bulalım ve işaretleyelim:

- **Mavi** renk ile 5 TL 65 kuruşu daire içine alalım.
- **Kırmızı** renk ile 3 TL 35 kuruşu daire içine alalım.
- **Yeşil** renk ile 12 TL'yi daire içine alalım.
- **Sarı** renk ile 26 TL 50 kuruşu daire içine alalım.
- **Mor** renk ile 8 TL 15 kuruşu daire içine alalım.

Haydi Alışverişe Gidelim!

4,50 TL
1 kilo elma

3,95 TL
1 litre süt

3,25 TL
1 kilo portakal

15,50 TL
1 kilo beyaz peynir

7,15 TL
1 kilo armut

3,75 TL
1 kilo yoğurt

4 TL
1 kilo çilek

4,75 TL
10 adet yumurta

7,25 TL
1 kilo muz

1 TL
1 adet ekmek

Ali annesiyle alışverişe gider. Annesi, Ali'ye 2,5 kilo elma, 2 litre süt ve 1 kilo yoğurt almaları gerektiğini söyler. Ali ise alacakları bu ürünlerin ne kadar tutacağını hesaplayama çalışır. Ali'nin annesi alışveriş sonunda ne kadar para ödeyecek?

2,5 kilo elma	=
2 litre süt	=
1 kilo yoğurt	=
	+
Toplam harcama	=

Zeynep'in annesi ise kahvaltıda ağırlayacağı misafirler için yarım kilo beyaz peynir, 10 adet yumurta, 2 adet ekmek ve 3 litre süt alır ve bunları ödemek için 40 TL verir. Zeynep para üstü ile bir kilo çilek alıp alamayacaklarını hesaplamaya başlar. Sizce Zeynep ve annesi para üstü ile bir kilo çilek alabilecekler mi?

Yarım kilo beyaz peynir =

10 adet yumurta =

2 adet ekmek =

3 litre süt =

+

Toplam harcama =

Kalan para =

Murat ve annesi, Murat'ın doğum günü için meyveli pasta yapmak için alışverişe giderler. Alışveriş listesinde bulunan 2 kilo muz, 2,5 kilo çilek ve 2 kilo portakal aldıktan sonra, annesi Murat'a, 50 TL'den kalan para üstünü kumbarasına atabileceğini söyler. Murat kalan para üstü ile kumbarasına ne kadar para ekleyebilecek?

2 kilo muz =

2,5 kilo çilek =

2 kilo portakal =

+

Toplam harcama =

Murat'ın kumbarasına
ekleyebileceği para =

Mal mı Hizmet mi?

İhtiyaç ve isteklerimizi karşılama özelliğine sahip, elle tutulabilen, taşınabilen ya da taşınamayan nesnelere **mal** denir. Örneğin, yiyecekler bu gruba girer.

İhtiyaçlarımızın giderilmesine yönelik olarak üretilen veya düzenlenen, ancak elle tutulamayan ve saklanması mümkün faaliyetlere ise **hizmet** denir. Mesela, saç kestirmek bir hizmettir.

Aşağıda yazan kişilerle ilgili olan kelimeleri eşleştirin. Kişiler tarafından satılan malları yeşil, sunulan hizmetleri ise kırmızı renk ile daire içine alın.

Berber/Kuaför

Öğretmen

Çiftçi

Polis

Çiçekçi

Otobüs şoförü

Aşçı

Manav

Buğday

Meyve

Yemek

Ulaşım

Güvenlik

Saç kesimi

Çiçek

Öğretme

Cevap Anahtarı

Bil bakalım Ben Kimim/Neyim?

1. Yunus Emre
2. Mustafa Kemal Atatürk
3. Güvenlik özelliği
4. Buhurizade Mustafa Efendi (İtri)
5. Banknot Matbaası
6. Aydın Sayılı
7. Holografik şerit folyo
8. Fatma Aliye
9. Mimar Kemaleddin
10. Darphane
11. Cahit Arf
12. Filigran

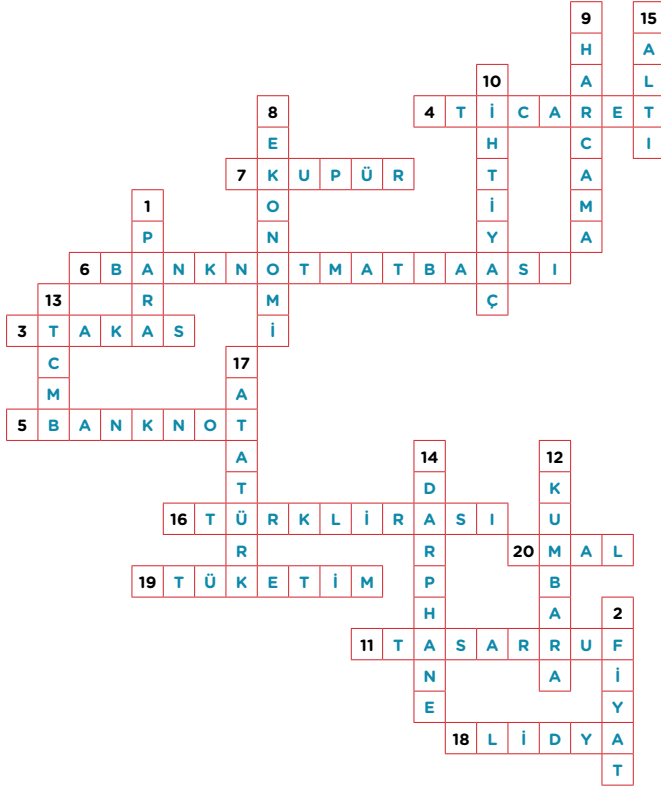
Gizli Kelimeleri Bulalım

D	M	Ö	B	A	N	K	N	O	T	D	E	D	V	H	I	L	P	L	G
E	F	G	J	L	İ	F	A	E	C	L	Ş	P	Ü	Ç	T	A	K	A	S
R	B	V	N	K	A	İ	S	A	F	G	T	C	M	B	H	J	K	L	Ş
Y	R	A	T	H	B	Y	B	İ	R	İ	K	İ	M	E	D	F	H	M	E
K	S	D	N	T	B	A	A	Y	M	Y	U	L	K	N	U	G	Ü	R	K
U	E	K	O	K	O	T	İ	R	S	P	E	V	R	B	U	V	C	N	O
P	S	A	F	H	A	J	K	Ş	A	A	H	A	R	C	A	M	A	D	N
Ü	S	T	A	S	A	R	R	U	F	R	R	C	V	T	Y	B	N	S	O
R	Z	C	V	S	B	E	N	E	M	A	Ö	T	Ü	K	E	T	İ	M	M
K	U	M	B	A	R	A	P	O	I	A	T	F	S	C	V	N	Ö	E	İ
E	A	S	E	N	F	L	A	S	Y	O	N	A	T	B	E	Y	D	R	B
B	B	A	R	A	N	D	G	L	G	M	A	L	İ	Y	E	T	O	Y	M
N	S	V	T	İ	C	A	R	E	T	S	R	H	T	K	I	L	Ş	M	Ö

Tanımları Eşleştirelim

Bir mal veya hizmet satın alırken kullanılan ödeme aracı.	Para
Farklı ürünlerin değiş tokuşu.	Takas
İhtiyaç ve isteklerimizi karşılama özelliğine sahip, elle tutulabilen, taşınabilen veya taşınamayan nesneler.	Mal
İhtiyaçlarımızın giderilmesine yönelik olarak üretilen veya düzenlenen, ancak elle tutulamayan ve saklanması mümkün olmayan faaliyetler.	Hizmet
Tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma.	Tasarruf
Bir mal veya hizmeti satın almak için gerekli para miktarı.	Fiyat
Farklı değerdeki kâğıt paraların her birine verilen isim.	Kupür
Madeni veya kâğıt paraların biriktirildiği kutu.	Kumbara
Gelir elde etmek amacıyla ürünlerin alınıp satılması.	Ticaret
İnsanların çeşitli malları üretmek ve bunları tüketmek üzere, sınırlı üretim kaynaklarını hangi biçimde kullandıklarını inceleyen bilim dalı.	Ekonomi
Bir mal veya hizmeti satın almak için para harcamak.	Harcama
Yaşamımızı sürdürebilmek için sahip olmamız gereken şeyler.	İhtiyaç
Bir malı veya hizmeti üretirken karşılaşılan ücretler.	Maliyet
Fiyatlar genel seviyesindeki sürekli artış.	Enflasyon

Kutu Bulmaca

Paranın Özellikleri

Nesne	Herkes tarafından kabul edilebilir	Taşınabilir	Bölünebilir	Biriktirilebilir	Dayanıklı olma	Yeterince az bulunma
Para	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Boya kalemi	✗	✓	✓	✓	✓	✗
Tuz	✗	✓	✓	✓	✗	✗
Çikolata	✗	✓	✓	✗	✗	✗
Kitap	✗	✓	✗	✓	✓	✗
Masa	✗	✗	✗	✓	✓	✗
Boncuk	✗	✓	✓	✓	✓	✗
Altın	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Tavuk	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Odun	✗	✗	✓	✓	✓	✗

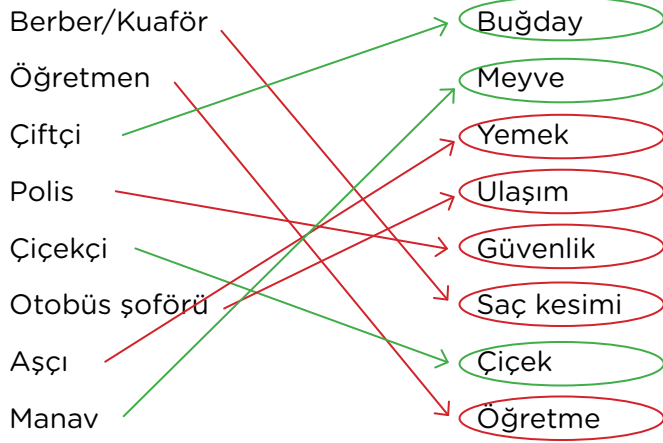
Paraları Bulalım

Haydi Alışverişe Gidelim!

1. Toplam harcama 22,90 TL
2. Toplam harcama 26,35 TL. Zeynep ve annesi çilek alabilecek.
3. Toplam harcama 31 TL. Murat kumbarasına 19 TL atabilecek.

Mal mı Hizmet mi?

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Anafartalar Mah. İstiklal Cad. No: 10 06050
Ulus Altındağ Ankara

TCMB'nin çocuklarımıza armağanıdır,
parayla satılamaz.

www.tcmb.gov.tr

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**